Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

2. lipnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Slobodno kretanje kapitala – Članak 63. UFEU-a – Oporezivanje dobiti mirovinskih fondova – Razlika u tretmanu rezidentnih i nerezidentnih mirovinskih fondova – Paušalno obračunavanje poreza na rezidentne mirovinske fondove na osnovi fiktivnog prinosa – Porez po odbitku koji se primjenjuje na prihode od dividendi isplaćene nerezidentnim mirovinskim fondovima – Usporedivost“

U predmetu C-252/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Högsta förvaltningsdomstolen (Vrhovni upravni sud, Švedska), odlukom od 20. svibnja 2014., koju je Sud zaprimio 23. svibnja 2014., u postupku

Pensioenfonds Metaal en Techniek

protiv

Skatteverket,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Tizzano, potpredsjednik Suda, u svojstvu predsjednika prvog vijeća, F. Biltgen, E. Levits (izvjestitelj), M. Berger i S. Rodin, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 21. svibnja 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Pensioenfonds Metaal en Techniek, F. Boulogne i G. Andersson, *advokat*,

— za švedsku vladu, A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren i K. Sparrman kao i L. Swedenborg, E. Karlsson te F. Sjövall, u svojstvu agenata,

— za njemačku vladu, T. Henze i K. Petersen, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, J. Enegren i W. Roels kao i C. Tufvesson, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 10. rujna 2015.,

* Jezik postupka: švedski

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 63. UFEU-a.

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Pensioenfonds Metaal en Techniek (u daljnjem tekstu: PMT), mirovinskog fonda sa sjedištem u Nizozemskoj i Skatteverketa (porezna uprava) u vezi s porezom na dividende koji je taj fond platio u Švedskoj u razdoblju od 2002. do 2006.

Švedski pravni okvir

Propis koji se odnosi na mirovinske fondove

3 Članak 9. lagena (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m. [Zakon (1967:531) o jamstvima mirovinskih obveza i ostalim obvezama, u daljnjem tekstu: zakon o jamstvima mirovinskih obveza] definira mirovinski fond kao fond koji osniva poslodavac s isključivim ciljem jamčenja mirovinskih obveza radnicima ili njihovim nasljednicima.

4 Sukladno članku 12. toga zakona, mirovinskim fondovima formalno je zabranjeno da se bave uplaćivanjem mirovinskih naknada kao i provođenjem isplate mirovina. Zadaća mirovinskih fondova je samo upravljanje kapitalom koji im je poslodavac uplatio te jamčenje da će njegove mirovinske obveze biti poštovane.

5 Obveze mirovinskih fondova da jamče mirovinske obveze poslodavca su dugoročnog karaktera. Prema članku 10. Zakona o jamstvima mirovinskih obveza, sredstva mirovinskih fondova moraju biti plasirana na način koji omogućuje dobru diversifikaciju rizika u svrhu boljeg i racionalnijeg upravljanja interesima onih koje taj subjekt obuhvaća. Mirovinski fondovi moraju slijediti smjernice o plasmanu sukladno zahtjevima koje predviđaju odredbe i opće upute Nacionalne inspekcije za financijske subjekte koje se odnose na smjernice ulaganja i analizu učinka subjekata koji obavljaju poslove strukovnog mirovinskog osiguranja (Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som driver tjänstepensionsverksamhet, FFF 2011:16).

6 Mirovinski fondovi dio su metoda koje je Kraljevina Švedska odabrala kako bi uspostavila mirovinski sustav te za njega jamčila. U svrhu jamčenja mirovinske obveze također je moguće ugovoriti životno osiguranje ili upisati knjigovodstvenu vrijednost rezervi te je povezati s kreditnim jamstvom ili depozitom od općine ili države.

Oporezivanje rezidentnih mirovinskih fondova

7 Pravne osobe koje su neograničeni porezni obveznici u Švedskoj plaćaju porez na dobit na temelju inkomstskattelagena (1999:1229) [zakon (1999:1229) o porezu na dobit, u daljnjem tekstu: zakon o porezu na dobit], koji se odnosi, osobito, na kapitalne dobitke, dividende i kamate.

8 Na temelju članka 2. stavka 2. prvog podstavka točke 3. poglavlja 7. Zakona o porezu na dobit, mirovinski fondovi su u cijelosti izuzeti od porezne obveze koju predviđa taj zakon. Navedeni zakon upućuje, u tom pogledu, na odredbe koje se odnose na porez na dobit od kapitala iz lagena (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel [Zakon (1990:661) o oporezivanju mirovinskih fondova, u daljnjem tekstu: Zakon o oporezivanju mirovinskih fondova].

9 Na temelju članka 2. Zakona o oporezivanju mirovinskih fondova, švedski mirovinski fondovi i društva za životno osiguranje moraju plaćati porez na dobit od kapitala, a to je porez s fiksnom stopom koji ima za cilj oporezivati tekući prinos od mirovinske štednje i čija se osnovica izračunava u dvije etape sukladno člancima 3. do 8. navedenog zakona.

10 Kao prvo, potrebno je izračunati kapitalsku osnovicu koja se sastoji od vrijednosti imovine mirovinskog fonda na početku godine umanjene za dugove koje fond ima na taj dan. Prema švedskoj vladi, mirovinski fond može, na temelju članka 11. stavka 4. Zakona o jamstvima mirovinskih obveza ugovoriti zajam samo u svrhu zadovoljavanja trenutnih potreba likvidnosti, i to jedino pod uvjetom da je iznos zajma manjeg značaja s obzirom na veličinu ustanove mirovinskog osiguranja.

11 Kao drugo, paušalni fiktivni prinos od tog kapitala, odnosno njegova porezna osnovica, utvrđuje se tako da se kapitalska osnovica pomnoži s prosječnim prihodom od državnih obveznica za kalendarsku godinu koja neposredno prethodi poreznom razdoblju. Na temelju članka 9. Zakona o oporezivanju mirovinskih fondova, porez na dobit od kapitala određuje se po stopi od 15 % na tako dobivenu osnovicu.

12 Taj se porez na dobit od kapitala primjenjuje na švedske mirovinske fondove kao i na strana poduzeća za životno osiguranje i strane institucije mirovinskog osiguranja koja imaju stalno sjedište u Švedskoj i čiji je cilj, prema sudu koji je uputio zahtjev, ishoditi paušalno ujednačeno oporezivanje svih oblika mirovinske štednje. Ova se metoda koristi i za porez na dobit od kapitala iz pojedinačne mirovinske štednje i za porez na mirovinska osiguranja, kapitalizirano životno osiguranje i druge oblike mirovinskog kapitala.

Oporezivanje nerezidentnih mirovinskih fondova

13 Strane pravne osobe kojima se isplaćuju dividende od dionica švedskih dioničkih društava ili od udjela u švedskim investicijskim fondovima, moraju u Švedskoj plaćati porez u obliku poreza po odbitku na dividende na temelju članaka 1. i 4. kupongskattelagena (1970:624) [Zakon (1970:624) o porezu na dividende, u daljnjem tekstu: Zakon o porezu na dividende].

14 Na temelju članka 5. Zakona o porezu na dividende, porez na dividende se određuje prema stopi od 30 % od iznosa isplaćenih dividendi. Na temelju poreznog sporazuma potpisanog između Kraljevine Švedske i Kraljevine Nizozemske, porezna stopa za dividende isplaćene između tih dviju država članica ne može prelaziti 15 % njihova bruto iznosa.

Glavni postupak i prethodno pitanje

15 U razdoblju od 2002. do 2006. godine PMT je od švedskih dioničkih društava primao dividende na koje se obračunavao porez po odbitku od 15 %, u ukupnom iznosu od 20 957 836 švedskih kruna (SEK) (otprilike 2 262 861 eura).

16 Tijekom prosinca 2007. godine PMT je od švedske porezne uprave zatražio povrat iznosa poreza na dividende koji mu je naplaćen, iz razloga što je naplata tog poreza bila protivna pravilima Unije o slobodnom kretanju kapitala. PMT je istaknuo da su trebali biti izjednačeni s fondovima kojima se porez obračunava u skladu sa Zakonom o oporezivanju mirovinskih fondova i na temelju toga platiti povoljniji porez. Istaknuo je i da razlika u oporezivanju koja proizlazi iz primjene Zakona o oporezivanju mirovinskih fondova i Zakona o porezu na dividende nije opravdana.

17 Budući da je švedska porezna uprava odbila PMT-ov zahtjev, on je podnio tužbu pred Länsrätten i Dalarnas län (županijskim upravnim sudom u Dalarni, Švedska) koja je također odbijena.

18 Kammarrätten i Sundsvall (prizivni upravni sud u Sundsvallu, Švedska) je nakon žalbe koju je podnio PMT,odlučio da, s jedne strane, PMT-u nije određen porez nepovoljno u odnosu na istovjetne švedske mirovinske fondove, i da, s druge strane, nije utvrđeno da su različiti porezni sustavi bili diskriminatorni.

19 PMT je podnio kasacijsku žalbu Högsta förvaltningsdomstolenu (visoki upravni sud, Švedska) navodeći kako je tekst nacionalnog propisa u području oporezivanja mirovinskih fondova diskriminatoran. Porez na dobit od kapitala zamjenjuje ne samo porez na dividende, već također i porez na dobitke od ustupa (cesija) i kamata, te je oporezivanje dividendi uplaćenih u švedske mirovinske fondove znatno niže od formalne naplate poreza na dobit od kapitala. Budući da su strani mirovinski fondovi predmet bruto oporezivanja u obliku poreza na dividende koji se neposredno naplaćuje u trenutku isplate dividendi, oni ne mogu koristiti vremensko ograničavanje koje traži paušalna metoda.

20 Osim toga, izračunavanje poreza na dobit od kapitala koje se primjenjuje na rezidentne mirovinske fondove omogućuje odbijanje financijske pasive, dok porez po odbitku koji se primjenjuje na nerezidentne dioničke mirovinske fondove to ne dopušta.

21 Konačno, iako do poreza po odbitku dolazi u trenutku isplate dividendi, porez na dobit od kapitala se obračunava i naplaćuje u godini koja slijedi nakon isplate dividendi, što dovodi do nepovoljnog položaja s obzirom na likvidnost za nerezidentne mirovinske fondove.

22 Švedska porezna uprava smatra da nacionalni porezni sustav koji predviđa dva različita načina oporezivanja ne dovodi ni do kakve diskriminacije. Učinkovito oporezivanje dividendi uplaćenih rezidentnim mirovinskim fondovima odgovara porezu po odbitku uplaćenom na temelju poreznih sporazuma o dividendama uplaćenim nerezidentnim mirovinskim fondovima. Sustav koji se primjenjuje na nerezidentne mirovinske fondove se također može pokazati povoljniji, s jedne strane, zbog rasta prinosa iz državnih obveznica i, s druge strane, iz razloga što do oporezivanja dolazi tek kada su isplaćene dividende, dok rezidentni mirovinski fondovi moraju plaćati porez na dobit od kapitala na godišnjoj razini. Troškovi koje bi rezidentni mirovinski fondovi mogli eventualno odbiti na temelju uzimanja njihovih dugova u obzir prilikom izračunavanja kapitalske osnovice ne odnose se na isplaćene dividende te ne postoji niti jedan trošak koji je neposredno povezan s dividendom od kapitala uloženog u Švedskoj. Rezidentni mirovinski fondovi ranije plaćaju mjesečni porez na dobit kao predujam te zbog toga ne mogu koristiti likvidnosne povlastice.

23 Sud koji je uputio zahtjev je potvrdio da sustav oporezivanja koji se primjenjuje na mirovinske fondove ovisi o statusu rezidenta na nacionalnom državnom području toga fonda i da je nominalna porezna stopa u predmetu koji se pred njime vodi 15 % i za porez na dobit od kapitala i za porez na dividende.

24 Taj sud također navodi da porez na dobit od kapitala počiva na fiktivnom prinosu, što znači da, u pogledu metode izračuna osnovice poreza na dobit od kapitala, oporezivanje može biti povoljnije tijekom određenih godina za rezidentne dioničare, dok naprotiv, tijekom drugih godina, ishod oporezivanja tih dioničara može biti nepovoljan u odnosu na rezidentne dioničare.… Ističe da se porez na dobit od kapitala naplaćuje godišnje, ne vodeći računa je li bilo isplate dividendi. Osim toga, sud koji je uputio zahtjev navodi da je u postupku koji se pred njime vodi bilo istaknuto da je tekst nacionalnog propisa u području oporezivanja mirovinskih fondova diskriminatoran, osobito zato što je odbijanje financijskih gubitaka bilo moguće tijekom izračuna osnovice poreza na dobit od kapitala i zato što trenutak kada se porez naplaćuje može dovesti do nepovoljnog položaja s obzirom na likvidnost za strane mirovinske fondove.

25 U tim je okolnostima Högsta förvaltningsdomstolen (Vrhovni upravni sud) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeće pitanje:

„Je li članku 63. UFEU-a protivan nacionalni propis u skladu s kojime se za dividende koje isplaćuje društvo rezident plaća porez po odbitku kada je dioničar rezident u drugoj državi članici, dok se za iste dividende kada su isplaćene dioničaru rezidentu plaća porez koji se obračunava paušalno na temelju fiktivnog prinosa, za koji je predviđeno da s vremenom odgovara redovnom porezu na svu kapitalnu dobit?"

O prethodnom pitanju

26 Svojim pitanjem, sud koji je uputio zahtjev pita, u biti, treba li članak 63. UFEU-a tumačiti na način da mu je protivan nacionalni propis na temelju kojega se na dividende koje isplaćuje društvo rezident plaća porez po odbitku, i kada se te dividende isplaćuju nerezidentnom mirovinskom fondu porez koji se obračunava paušalno na temelju fiktivnog prinosa, za koji je predviđeno da s vremenom odgovara redovnom porezu na svu dobit od kapitala prema sustavu iz općih propisa.

27 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da mjere zabranjene člankom 63. stavkom 1. UFEU-a, kao ograničenja kretanju kapitala, uključuju mjere koje su takve naravi da mogu odvratiti nerezidente od ulaganja u nekoj državi članici ili pak rezidente te države članice od ulaganja u drugim državama (vidjeti, osobito, presude od 8. studenoga 2012., Komisija/Finska, C-342/10, EU:C:2012:688, t. 28., i od 22. studenoga 2012., Komisija/Njemačka, C-600/10, neobjavljena, EU:C:2012:737, t. 14.).

28 Konkretnije, nepovoljni tretman dividendi uplaćenih nerezidentnim mirovinskim fondovima u jednoj državi članici, u odnosu na tretman rezerviran za dividende rezidentnih mirovinskih fondova može odvratiti društva sa sjedištem u državi članici različitoj od navedene države članice od ulaganja u tu državu članicu i, slijedom navedenog, predstavlja ograničenje slobodnog kretanja kapitala načelno zabranjeno člankom 63. UFEU-a (vidjeti presude od 8. studenoga 2012. Komisija/Finska, C-342/10, EU:C:2012:688, t. 33, i od 22. studenoga 2012., Komisija/Njemačka, C-600/10, neobjavljena, EU:C:2012:737, t. 15.).

29 Na temelju odnosnog zakonodavstva u glavnom postupku, mirovinski fondovi podliježu, kada se radi o dividendama koje im se isplaćuju, dvama različitim sustavima oporezivanja, čija primjena ovisi o tome jesu li ili nisu u statusu rezidenta na državnom području države članice društva koje isplaćuje dividendu.

30 Naime, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da samo dividende koje određeno švedsko trgovačko društvo uplaćuje nerezidentnim mirovinskim fondovima podliježu porezu po odbitku od 30 % njihova bruto iznosa, ta se stopa, međutim, može umanjiti na temelju sporazuma o sprječavanju dvostrukog oporezivanja. Kao što navodi sud koji je uputio zahtjev, za dividende koje je PMT primio plaćen je porez po odbitku od 15 % primjenom takvog sporazuma koji je zaključen između Kraljevine Švedske i Kraljevine Nizozemske.

31 Naprotiv, dividende uplaćene rezidentnim mirovinskim fondovima ne podliježu takvom porezu po odbitku, nego porezu na dobit od kapitala, čija porezna osnovica se izračunava u dvije etape. Kao prvo, određuje se vrijednost ukupne postojeće imovine na početku porezne godine, umanjena za financijske dugove tog istog datuma. Kao drugo, taj neto iznos treba pomnožiti s prosječnim prihodom državnih obveznica za kalendarsku godinu koja neposredno prethodi odnosnom poreznom razdoblju. Ostvareni rezultat predstavlja fiktivni prinos koji se oporezuje stopom od 15 %.

32 Razlika između tih dvaju sustava odnosi se, osobito, na metodu izračuna porezne osnovice kao i na načine naplaćivanja istih, s obzirom na to da je nominalna porezna stopa, u okviru tih obaju sustava, identična.

33 Što se tiče pitanja predstavlja li zakonodavstvo određene države članice, poput onog u glavnom postupku, ograničenje slobodnog kretanja kapitala, potrebno je utvrditi, dovodi li različit tretman oporezivanja dividendi uplaćenih mirovinskim fondovima ovisno o njihovu statusu rezidenta ili nerezidenta do nepovoljnog tretmana nerezidentnih mirovinskih fondova u odnosu na rezidentne mirovinske fondove.

34 Na sudu koji je uputio zahtjev, koji jedini može poznavati činjenice u postupku koji se pred njime vodi, je da ocijeni dovodi li, kada je riječ o predmetnim dividendama, primjena na tužitelja u glavnom postupku poreza po odbitku od 15 % propisanog dvostranim sporazumom kojim se sprječava dvostruko oporezivanje, do toga da ti tužitelji konačno podnose teže porezno opterećenje u Švedskoj od opterećenja koje podnose rezidentni mirovinski fondovi za dividende iste naravi (vidjeti, u tom smislu, presudu od 17. rujna 2015., Miljoen i dr., C-10/14, C-14/14 i C-17/14, EU:C:2015:608, t. 48.).

35 U tom pogledu, švedska i njemačka vlada ističu da se takva ocjena mora provoditi za više godina, što odgovara gospodarskom ciklusu, i što, prema navedenim vladama, omogućuje dokazivanje da oporezivanje tih dividendi primjenom jedne ili druge metode dovodi do istog rezultata nakon jednog gospodarskog ciklusa.

36 Stoga je potrebno odrediti treba li se ocjena suda koji je uputio zahtjev odnositi na eventualni nepovoljni tretman dividendi koje su isplaćene nerezidentnim mirovinskim fondovima u razdoblju koje obuhvaća više godina, zajedno ispitanih, kao što preporučuju i navedene vlade, ili se ta ocjena treba provoditi na godišnjoj osnovi za svaku godinu spornog razdoblja kao što to ističe Komisija.

37 Treba istaknuti, s jedne strane, iako je prema švedskoj vladi cilj paušalne metode postići ujednačeno oporezivanje neposredne i posredne štednje te vremenski izjednačiti oporezivanje, iz spisa kojim raspolaže Sud međutim proizlazi da se porez na dobit od kapitala, koji se primjenjuje na rezidentne mirovinske fondove, izračunava na godišnjoj osnovi. Međutim, Sud je već odlučio da je razdoblje koje treba uzeti u obzir, radi usporedbe poreznih opterećenja dividendi isplaćenih rezdentima i nerezidentima, ono koje je uzeto u obzir za dividende isplaćene rezidentima (vidjeti, u tom smislu, presudu od 17. rujna 2015., Miljoen i dr., C-10/14, C-14/14 i C-17/14, EU:C:2015:608, t. 51.).

38 S druge strane, Sud je presudio, što se tiče slobode poslovnog nastana, čak i ako bi porezni sustav jedne države članice bio često povoljniji prema nerezidentnim poreznim obveznicima, to ne znači da bi, ako se taj sustav pokaže nepovoljnim za te obveznike, to dovelo do nejednakog postupanja u odnosu na rezidentne obveznike i stvorilo prepreku slobodi poslovnog nastana (vidjeti, u tom smislu, presude od 14. prosinca 2000., AMID, C141/99, EU:C:2000:696, t. 27., i od 22. ožujka 2007., Talotta, C383/05, EU:C:2007:181, t. 31.). Isto tako, Sud je već presudio da se okolnost da nacionalni propis dovodi u nepovoljni položaj nerezidente ne može kompenzirati činjenicom da u drugim situacijama, taj isti propis ne pogađa nerezidente u odnosu na rezidente (presuda od 18. srpnja 2007., Lakebrink i Peters-Lakebrink, C-182/06, EU:C:2007:452, t. 23.).

39 Iz takvog tumačenja proizlazi da se mogući nepovoljni tretman dividendi isplaćenih nerezidentnim mirovinskim fondovima tijekom jedne fiskalne godine ne može kompenzirati njihovim povoljnim tretmanom tijekom drugih fiskalnih godina.

40 U svakom slučaju, kao što ističe Komisija bez da bi joj švedska vlada po tom pitanju proturječila, primjenjivo zakonodavstvo ne predviđa mehanizam koji bi omogućio jamstvo da će porezno opterećenje koje se primjenjuje na nacionalne dividende isplaćene rezidentnim mirovinskim fondovima biti potpuno identično onom koje se primjenjuje na dividende iste naravi isplaćene nerezidentnim mirovinskim fondovima.

41 Iz tog slijedi da se ocjena postojanja eventualnog nepovoljnog tretmana dividendi uplaćenih nerezidentnim mirovinskim fondovima mora provoditi za svako porezno razdoblje pojedinačno.

42 Stoga, kao što to švedska vlada i sama priznaje u točki 48. svojeg pisanog očitovanja, tijekom godina u kojima je stvarni prinos od dionica viši od paušalnog fiktivnog prinosa koji odgovara prihodu od državnih obveznica, što je osobito slučaj u stvarnom stanju tržišta, za nerezidentni mirovinski fond je povoljnije umjesto poreza na dividendu platiti porez na prinos, kakav se primjenjuje na rezidentne mirovinske fondove.

43 Ovo stajalište dijeli u biti i sud koji je uputio zahtjev koji navodi da, u pogledu metode izračuna porezne osnovice na dobit iz kapitala, ishod oporezivanja može tijekom određenih godina biti povoljniji za rezidentne dioničare, dok tijekom ostalih godina može biti povoljniji za nerezidentne dioničare.

44 S obzirom na to da razlika u postupanju koju uvodi porezno zakonodavstvo države članice, poput one u glavnom postupku, koja se odnosi na oporezivanje dividendi uplaćenih rezidentnim mirovinskim fondovima i oporezivanje dividendi iste naravi uplaćenih nerezidentnim mirovinskim fondovima, može dovesti do toga da dividende uplaćene potonjima snose veće porezno opterećenje od onih uplaćenih rezidentnim mirovinskim fondovima, takva razlika u postupanju može odvratiti nerezidentne mirovinske fondove od nastavka ulaganja u tu državu članicu te posljedično stvara ograničenje slobodnog kretanja kapitala koje je u načelu zabranjeno člankom 63. UFEU-a.

45 Sukladno članku 65. stavku 1. točki (a) UFEU-a, odredbe članka 63. UFEU-a ne dovode u pitanje pravo država članica da primjenjuju odgovarajuće odredbe svojeg poreznog prava kojima se pravi razlika između poreznih obveznika koji nisu u istom položaju u pogledu mjesta boravišta ili mjesta ulaganja njihova kapitala.

46 Ta se odredba, time što predstavlja iznimku od temeljnog načela slobodnog kretanja kapitala, mora usko tumačiti. Prema tome, ne može se tumačiti u smislu da je svako porezno zakonodavstvo koje uključuje razlikovanje poreznih obveznika prema mjestu boravišta ili državi članici u kojoj ulažu svoj kapital automatski u skladu s UFEU-om. Naime, iznimka iz članka 65. stavka 1. točke (a) UFEU-a sama je ograničena stavkom 3. istog članka, prema kojem nacionalne odredbe iz tog stavka 1. „ne smiju biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja slobodnog kretanja kapitala i platnog prometa kako je utvrđeno u članku 63. UFEU-a” (presuda od 10. travnja 2014., Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C190/12, EU:C:2014:249, t. 55. i 56. kao i navedena sudska praksa).

47 Stoga valja razlučiti razlike u postupanju dopuštene na temelju članka 65. stavka 1. točke (a) UFEU-a od diskriminacija zabranjenih stavkom 3. tog istog članka. Međutim, iz sudske prakse Suda proizlazi da se nacionalni porezni propis poput onoga u glavnom postupku može smatrati usklađenim s odredbama Ugovora o slobodnom kretanju kapitala ako se razlika u postupanju odnosi na situacije koje nisu objektivno usporedive ili ako je ta razlika u postupanju opravdana na temelju važnog razloga od općeg interesa (vidjeti presudu od 10. svibnja 2012. Santander Asset Management SGIIC i dr., C-338/11 do C-347/11, EU:C:2012:286, t. 23. i navedenu sudsku praksu).

48 Treba podsjetiti da usporedivost situacije s prekograničnim elementom i unutarnje situacije treba ispitivati vodeći računa o cilju predmetnih nacionalnih odredbi (presuda od 8. studenoga 2012. Komisija/Finska, C-342/10, EU:C:2012:688, t. 36. i navedena sudska praksa) kao i predmetu i sadržaju istih (vidjeti presudu od 10. svibnja 2012., Komisija/Estonija, C-39/10, EU:C:2012:282, t. 51.).

49 Nadalje, samo se kriteriji razlikovanja utvrđeni odnosnim zakonodavstvom moraju uzeti u obzir kako bi se ocijenilo odražava li razlika u postupanju koja proizlazi iz takvog zakonodavstva situacije koje su objektivno različite (presuda od 10. svibnja 2012., Santander Asset Management SGIIC i dr., C-338/11 à C-347/11, EU:C:2012:286, t. 28.).

50 U ovom slučaju, kao što je navedeno u točki 29. ove presude, predmetno zakonodavstvo u glavnom postupku uspostavlja kriterij razlikovanja koji se zasniva na mjestu gdje su mirovinski fondovi koji primaju te dividende rezidenti, podvrgavajući dividende koje su primili nerezidentni mirovinski fondovi porezu po odbitku te one koje su primili rezidentni mirovinski fondovi porezu na dobit od kapitala.

51 Stoga je potrebno provjeriti nalaze li se, u pogledu cilja, kao i predmeta i sadržaja zakonodavstva u glavnom postupku, rezidentni i nerezidentni mirovinski fondovi u usporedivoj situaciji.

52 U tom pogledu treba istaknuti da oporezivanje koje pogađa rezidentne mirovinske fondove ima drugačiji cilj od onog koje se primjenjuje na nerezidentne mirovinske fondove. Dakle, dok se prvima oporezuje ukupan prihod, izračunat na temelju njihove imovine umanjene za dugove, na koju se primjenjuje paušalna stopa na prinos, neovisno o stvarno naplaćenim dividendama tijekom odnosnog poreznog razdoblja, drugima se oporezuju dividende naplaćene u Švedskoj tijekom toga razdoblja.

53 Naime, u okviru mirovinskog sustava kojega su i mirovinski fondovi dio, cilj nacionalnog zakonodavstva koje se odnosi na oporezivanje navedenih fondova je uvesti oporezivanje koje je neutralno i neovisno o gospodarskim uvjetima vezanim uz različite vrste imovine kao i svih oblika odnosne mirovinske štednje.

54 Kako bi se taj cilj ostvarilo, ukupna imovina rezidentnog mirovinskog fonda podliježe godišnjem paušalnom oporezivanju, koje reflektira prinos te imovine neovisno o naplati prihoda koji je generirala ta imovina, posebice naplati dividendi.

55 Takvo oporezivanje rezidentnih mirovinskih fondova provodi Kraljevina Švedska u svojstvu države u kojoj su ti mirovinski fondovi rezidentni, raspolažući ovlašću oporezivanja njihova ukupnog dohotka.

56 Naprotiv, što se tiče nerezidentnih mirovinskih fondova u Švedskoj, sukladno dvostranom sporazumu sklopljenim s Kraljevinom Nizozemskom kojim se sprječava dvostruko oporezivanje, ta država ima samo ovlast oporezivanja prihoda koji generira imovina tih fondova u Švedskoj. Stoga, Kraljevina Švedska oporezuje dividende isplaćene nerezidentnim mirovinskim fondovima u svojstvu države podrijetla dividendi.

57 Budući da, na temelju tog sporazuma, Kraljevina Švedska nema ovlast oporezivanja imovine nerezidentnih mirovinskih fondova, poput onih u glavnom postupku, koji se nalaze na njezinu državnom području, samo držanje imovine u Švedskoj ne može međutim dovesti do oporezivanja u toj državi članici.

58 Stoga, zbog ograničene ovlasti oporezivanja Kraljevine Švedske što se tiče nerezidentnih mirovinskih fondova, ta država članica ne može oporezivati ukupnu imovinu tih mirovinskih fondova.

59 Pod tim uvjetima, cilj kojemu teži predmetno nacionalno zakonodavstvo u glavnom postupku primjenjujući oporezivanje koje je neutralno i neovisno o gospodarskim uvjetima vezanim uz različite vrste imovine kao i od različitih oblika odnosne mirovinske štednje – što pretpostavlja da se mirovinskim fondovima oporezuje njihova ukupna imovina – ne može se ostvariti što se tiče nerezidentnih mirovinskih fondova.

60 Taj cilj, koji pretpostavlja također da se mirovinski fondovi oporezuju godišnje i neovisno o isplati dividendi, ne može se ostvariti ni oporezivanjem dividendi koje su primili nerezidentni mirovinski fondovi prema paušalnoj metodi, temeljeći se, radi izračuna poreza koji treba platiti, na vrijednosti osnovnih sredstava, s obzirom na to da se, kao što je to izneseno u točkama 56. do 58. ove presude, nerezidentni mirovinski fondovi u svakom slučaju mogu oporezovati samo kada su im isplaćene dividende.

61 Osim toga, kao što to u biti ističe nezavisni odvjetnik u točkama 32. i 33. svojeg mišljenja, neutralnost oporezivanja s obzirom na oblik ulaganja koji traži nacionalno zakonodavstvo u glavnom postupku, pretpostavlja oporezivanje ukupnog kapitala koji je obveznik uložio, bez obzira na sastav investicijskog portfelja tog poreznog obveznika.

62 Taj cilj se ne može ostvariti u slučaju nerezidentnih mirovinskih fondova koji u Švedskoj podliježu oporezivanju samo onih prihoda čiji je izvor u toj državi članici.

63 Stoga je potrebno zaključiti da, u pogledu cilja kojemu teži nacionalno zakonodavstvo, kao i njegova predmeta i sadržaja, nerezidentni mirovinski fond nije u usporedivoj situaciji s onom u kojoj se nalazi rezidentni mirovinski fond.

64 Uz navedeno, ponajprije treba podsjetiti da je, iako je primjena dvije različite metode oporezivanja na rezidentne i nerezidentne mirovinske fondove u ovom slučaju opravdana različitim situacijama u kojima se nalaze ove dvije kategorije poreznih obveznika, Sud već presudio da se, u odnosu na troškove kao što su poslovni troškovi izravno povezani s djelatnošću kojom se ostvaruje oporezivi prihod u državi članici, rezidenti i nerezidenti te države članice nalaze u usporedivom položaju (presuda od 17. rujna 2015., Miljoen i dr., C-10/14, C-14/14 i C-17/14, EU:C:2015:608, t. 57.).

65 Prema tome, na sudu koji je uputio zahtjev je da provjeri dopušta li metoda oporezivanja koja se primjenjuje na rezidentne mirovinske fondove, izračunavanjem porezne osnovice navedenih fondova i, posebno, uzimanjem u obzir njihovih dugova prilikom izračunavanja kapitalske osnovice, da se uzmu u obzir poslovni troškovi izravno povezani s naplatom dividendi, kao što se čini da tvrdi PMT. Ako je to slučaj, uzimanje u obzir takvih troškova se također treba priznati i za nerezidentne mirovinske fondove.

66 Uzimajući u obzir sve prije navedeno, na prethodno pitanje treba odgovoriti tumačeći članak 63. UFEU-a na način da:

— mu nije protivan nacionalni propis na temelju kojega se na dividende koje isplaćuje društvo rezident plaća porez po odbitku, i kada se te dividende isplaćuju nerezidentnom mirovinskom fondu, a kada se te dividende isplaćuju rezidentnom mirovinskom fondu, oporezuju se porezom koji se obračunava paušalno na temelju fiktivnog prinosa, za koji je predviđeno da s vremenom odgovara redovnom porezu na svu dobit od kapitala prema sustavu iz općih propisa;

— se međutim protivi tomu da mirovinski fondovi kao porezni obveznici nerezidenti ne mogu uzeti u obzir moguće poslovne troškove izravno povezane s naplatom dividendi kada metoda izračunavanja porezne osnovice rezidentnih mirovinskih fondova predviđa da se oni uzmu u obzir, što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi.

Troškovi

67 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 63. UFEU-a treba tumačiti na način da:

— **mu nije protivan nacionalni propis na temelju kojega se na dividende koje isplaćuje društvo rezident plaća porez po odbitku, i kada se te dividende isplaćuju nerezidentnom mirovinskom fondu, a kada se te dividende isplaćuju rezidentnom mirovinskom fondu, oporezuju se**

porezom koji se obračunava paušalno na temelju fiktivnog prinosa, za koji je predviđeno da s vremenom odgovara redovnom porezu na svu dobit od kapitala prema sustavu iz općih propisa.

— **da se međutim protivi tomu da mirovinski fondovi kao porezni obveznici nerezidenti ne mogu uzeti u obzir moguće poslovne troškove izravno povezane s naplatom dividendi kada metoda izračunavanja porezne osnovice rezidentnih mirovinskih fondova predviđa da se oni uzmu u obzir, što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi.**

Potpisi